

El moment econòmic de les Illes Balears

febrer 2013

PREVISIONS DEL CREIXEMENT DEL PIB 2013

	CE (nov 2012)	FMI (gen 2013)	OCDE (nov 2012)
Unió Europea (UE-27)	0,4%	0,2%	-
Regne Unit	0,9%	1,0%	0,9%
Alemanya	0,8%	0,6%	0,6%
Zona euro	0,1%	-0,2%	-0,1%
Espanya	-1,4%	-1,5%	-1,4%
Illes Balears		0,3%	

Font: Comissió Europea, Fons Monetari Internacional, OCDE

Nota: Per a Illes Balears és VAB i la font és Direcció General d'Economia i Estadístiques

El Fons Monetari Internacional preveu una recuperació gradual en el creixement **mundial** durant el 2013. Aquest organisme estima que el 2013 l'economia creixerà el 2% als Estats Units; al Japó, l'1,2%; a Rússia, el 3,7%; a la Xina, el 8,2%, i a Amèrica Llatina, entorn del 3,6%. El creixement en el tercer trimestre del 2012 del PIB dels Estats Units es frena respecte dels anteriors períodes (l'1,5% interanual) i el del Japó també s'alenteix en relació amb els dos trimestres anteriors (el 0,5%). La taxa d'atur al desembre fou del 7,6% als Estats Units i del 4,0% al Japó.

Per a la **Unió Europea** l'FMI preveu un creixement del 0,2%, mentre que a la zona euro la variació serà negativa (-0,2%). La previsió de l'evolució del PIB és positiva per al Regne Unit (1,0%), per a França (0,3%) i també per a Alemanya (0,6%). En el tercer trimestre del 2012 el PIB de la zona euro disminueix sis dècimes. A Alemanya, la taxa d'atur roman per sota de la mitjana (el 5,3% al desembre), mentre que al Regne Unit fou del 7,8% a l'octubre. Espanya i Grècia continuen

al capdavant de l'atur i superen taxes del 25%. L'euro s'ha apreciat respecte al dòlar i a la lliura.

El PIB **espanyol** del quart trimestre cedeix un 1,8% respecte del mateix període del 2011, i en termes intertrimestrals la caiguda és del 0,7%. Aquestes xifres signifiquen les taxes més negatives des del 2009 i deixen el còmput anual del 2012 en una davallada de l'1,4%. Per a enguany s'espera un resultat semblant, tal com es pot comprovar en la taula de més amunt. De tota manera, és incerta la durada que tindran sobre la demanda interna els efectes transitoris de les mesures que el Govern central ha pres contra el dèficit. En canvi, la demanda externa continua a l'alça i entre gener i novembre les exportacions s'incrementen el 3,4%.

Les **Illes Balears** presenten una previsió de creixement de tres dècimes per al 2013, semblant a la mitjana europea i superior a la del conjunt d'Espanya. Els principals mercats emissors turístics estrangers mostren per a

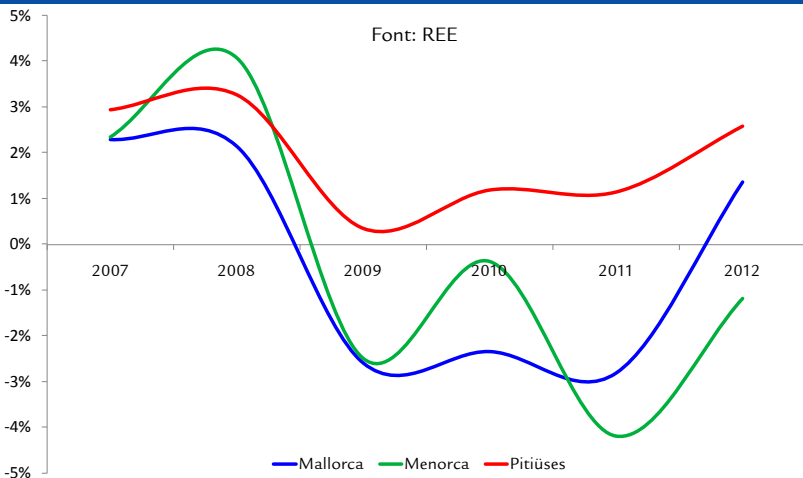
enguany unes perspectives de creixement properes a 1 punt percentual, cosa que afavoreix les bones expectatives per a la propera temporada.

En el primer mes de l'any 2013, les dades del **mercat de treball** mostren una caiguda interanual de l'atur per tercer mes consecutiu, en aquest cas del 3,5%. L'atur registrat cau a totes les illes, i de manera més accentuada a Menorca (-5,8%). De fet, les Illes Balears són novament l'única comunitat autònoma on es produeix un descens de les xifres d'atur respecte d'un any ençà, mentre que en el conjunt nacional es registra un augment del 8,3%. D'altra banda, les dades d'afiliació mitjana a la Seguretat Social experimenten un descens de l'1,9%, que se situa en 337.383 persones d'alta. Les Balears també són en aquest cas la regió amb la caiguda menor, i la mitjana estatal és del -4,6%. Al gener es registraren 18.704 nous contractes, un 16,1% més que el gener del 2012. Es produeix més contractació en tots els sectors econòmics, i la contractació indefinida (40,5%) augmenta més que la de caire temporal (12,7%).

Al mes de desembre, la variació interanual de l'índex de producció **industrial** a les Illes Balears se situa en el -9,6%. Totes les destinacions econòmiques dels béns mostren taxes negatives, exceptuant els béns

de consum no durador, que pugen un 7,9%. Per contra, baixen considerablement els béns d'equip (-32,1%) i els béns de consum durador (-18,3%). A Espanya, la taxa interanual de la producció industrial davalla un -8,5%. La variació mitjana de tot el 2012, respecte del 2011, disminueix a les Illes un -3,7% i a Espanya un -5,9%. Les dades de l'índex de preus industrials corresponents al mes de desembre reflecteixen un augment dels preus industrials en totes les comunitats autònomes (el 2,7% interanual a Espanya). Les Illes Balears, amb una taxa anual del 4,1%, se situen en el grup de les comunitats autònomes que al llarg del 2012 han registrat els augments més intensos. L'increment dels preus és gairebé general en totes les destinacions econòmiques dels béns, si bé destaca el del sector de subministrament d'energia elèctrica i gas, que tanca l'any amb una variació interanual del 5,6%. Al mes de novembre, les exportacions de manufactures de les Illes Balears es redueixen un 50,2% respecte del mateix mes del 2011. Tanmateix, considerant el període comprès entre el gener i el novembre del 2012, el volum exportat es redueix sols l'1,3%. Tal com s'observa en el gràfic 1, durant el 2012 la demanda elèctrica total repunta en el conjunt de la comunitat autònoma, especialment a Mallorca (on la demanda s'incrementa un 1,4% en relació amb el 2011) i a les Pitiüses, que mantenen una tendència creixent. El sector de la indústria i

GRÀFIC 1. VARIACIÓ ANUAL DE LA DEMANDA ELÈCTRICA

l'energia a les Illes Balears tenia el gener del 2013 una mitjana de 24.166 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social. Aquest valor representa, respecte del mes de gener del 2012, una disminució de l'1,5% en el total d'afiliats.

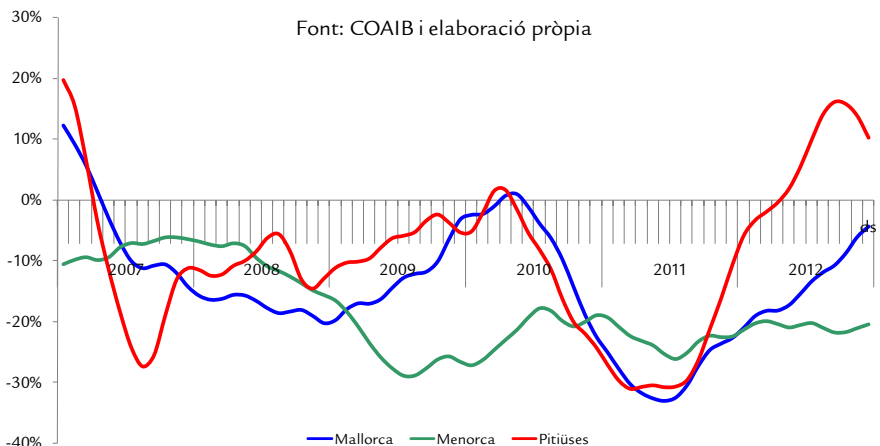
Els indicadors de la **construcció** presenten les caigudes més fortes de tots els sectors econòmics. Al mes de gener es dona de baixa un 8,7% dels assalariats respecte del mateix mes de l'any anterior i en el règim de treballadors autònoms la caiguda és del 4,2%. Aquesta atonia en l'activitat d'aquesta branca es reflecteix també en el nombre de certificats de final d'obra d'habitatges, els quals presenten una caiguda interanual del 27,3% entre gener i novembre del 2012. L'associació d'empreses constructores SEOPAN xifra la licitació pública total del 2012 en 136,3 milions d'euros, un 16,1% menys que el 2011. Tot i això, aquesta reducció en la inversió pública resulta significativament més suau que la del conjunt d'Espanya, on la davallada arriba al 46%. Tal com es pot veure en el gràfic 2, els projectes visats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears remunten a les Pitiüses i s'acosten a l'estabilització a l'illa de Mallorca, cosa que convida a pensar en un alentiment de la caiguda del sector al llarg del 2013. Pel que fa al mercat **immobiliari**, les compravendes d'habitatges es redueixen a les

Illes Balears al mes de novembre (un -6,7% interanual) després de tres mesos consecutius de pujades. La causa d'aquest retrocés es troba en les transaccions d'habitatge usat (-19,1%), mentre que la compravenda d'habitatge nou continua incrementant-se (10,8%).

Els indicadors d'activitat del sector dels **serveis** (IASS) del mes de novembre presenten una altra vegada caigudes importants a tot l'Estat, tant pel que fa a la xifra de negoci de les empreses (-7,8% interanual) com a l'ocupació (-3,0%). Tot i això, les Illes Balears presenten una de les davallades més moderades, amb una taxa de variació interanual de la facturació del -5,3%. Pel que fa a l'ocupació, la taxa interanual de les Illes Balears baixa el 3,2%.

Les dades de l'índex general de **comerç al detall** corresponents al mes de desembre evidencien un altre cop la debilitat del consum a totes les comunitats autònomes. A les Illes Balears, la facturació del comerç al detall cau un 7,7% respecte de la del mes de desembre del 2011. En les xifres acumulades anuals, les vendes del 2012 registren, en relació amb les del 2011, una davallada del 5,9%. A Espanya la taxa interanual del desembre mostra una de les davallades més fortes de tot el 2012 i se situa en el 10,2%. Pel que fa a l'índex d'ocupació

GRÀFIC 2. EVOLUCIÓ DE LA TENDÈNCIA-CICLE DEL NOMBRE DE PROJECTES VISATS

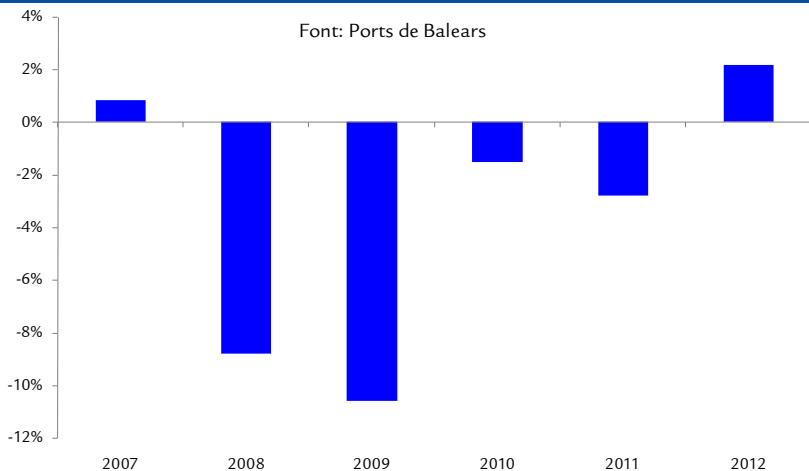
de les Illes Balears, la variació interanual del desembre experimenta una disminució de l'1,7%.

En línies generals, el **turisme** de les Illes Balears mostra una certa atonia en els darrers mesos de l'any. Tot i això, en les xifres acumulades dels dotze mesos del 2012, tant el nombre de pernoctacions hoteleres com el de viatgers mostren resultats positius respecte del 2011 (el 2,5% i el 2,1%, respectivament). El turisme nacional continua sense mostrar signes positius i una altra vegada reflecteix la debilitat del consum espanyol. De fet, les Illes Balears són la comunitat autònoma que perd més viatgers residents en el conjunt de l'any (-19,6%). Aquesta caiguda s'ha compensat amb escreix amb el revifament del turisme estranger. Cal destacar que l'arxipèlag balear també és la comunitat autònoma que el 2012 assoleix el major nivell d'ocupació mitjana per places (74,7%). D'altra banda, l'índex de preus hotelers a les Illes mostra un altre cop un resultat positiu amb una taxa interanual del 4,2% al desembre. En el còmput anual, les Illes Balears (4,7%), Catalunya i les Canàries són les úniques comunitats autònomes que presenten increments de preus hotelers. Segons l'Egatur, al mes de desembre cau la despesa turística total a les Illes Balears, un 13,8% menys si es compara amb el mateix mes

del 2011. La despesa acumulada a l'arxipèlag fins aquest mes assoleix la xifra de 10.092 milions d'euros, un 5,9% més que en el mateix període de l'any passat.

El sector del **transport** mostra al desembre una variació a la baixa (-7,1%) dels passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior. A Mallorca el nombre de passatgers continua amb taxes interanuals negatives (-6,6%), a Menorca també torna a caure (-5,6%) i el passatge arribat per via aèria a Eivissa és el que més minva de tot l'arxipèlag (-10,7%). En el conjunt de les Illes Balears, destaca l'increment dels passatgers d'origen alemany (3,5%), que creixen després d'un descens puntual al mes d'octubre i de set mesos consecutius en positiu. Cal destacar també el bon resultat del passatge d'origen britànic (22,2%) en el darrer mes del 2012. Els vols domèstics continuen amb la tònica negativa i en el dotzè mes de l'any passat la taxa de variació arriba al -10,7%. El passatge arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular cau el 10,4% al desembre, i en les xifres acumulades de l'any decreix un 4,3% respecte del 2011. Pel que fa al nombre de passatgers en creuers turístics, la davallada també és força acusada fins al desembre (-19%). Tal com es veu al gràfic 3, l'evolució de les mercaderies

GRÀFIC 3. EVOLUCIÓ DE LES MERCADERIES ARRIBADES PER VIA MARÍTIMA

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Des	2,4%	2,9%	-	Des	2,3%	3,1%	-	INE
Taxa d'activitat	4t trim	59,9%	59,8%	-	4t trim	64,4%	65,0%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Gen	16.958,3	16.179,4	-4,6%	Gen	343,9	337,4	-1,9%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Des	1.738,9	1.645,9	-5,4%	Des	53,6	52,5	-2,1%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Gen ¹	21,3%	23,5%	-	Gen ¹	22,3%	22,1%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	3r trim	8,7%	2,6%	-	12 / 11	0,3%	0,6%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Gen	1.236,0	1.160,7	-6,1%	Gen	7,2	7,3	1,2%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Gen	5.140,1	4.994,5	-2,8%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	3r trim	2,5%	-3,0%	-	3r trim	-1,0%	-0,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Gen	2.157,0	2.028,0	-6,0%	Gen	37,6	34,9	-7,2%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Nov	20.607	20.285	-1,6%	Des	415,3	421,8	1,6%	REE
Índex de producció industrial (%)	Des	-6,5%	-8,5%	-	Des	-11,2%	-9,6%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	3r trim	-4,3%	-9,6%	-	3r trim	-4,5%	-5,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Gen	1.202,8	1.010,0	-16,0%	Gen	24,9	24,2	-2,9%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Mar	18.603	9.777	-47,4%	Des	1.545	1.160	-24,9%	CSCAE-COAI B
Licitació oficial acumulat (milions d'euros)	Jun	6.882,3	3.657,8	-46,9%	Jun	123,0	88,0	-28,5%	M.Foment
Serveis									
VAB, creixement	3r trim	1,6%	-0,5%	-	3r trim	1,7%	0,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Gen	12.362,4	11.980,7	-3,1%	Gen	274,2	271,0	-1,2%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual%)	Des	-6,5%	-10,2%	-	Des	-3,1%	-7,7%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Des	6.504,1	5.847,9	-10,1%	Des	413,7	384,5	-7,1%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular(m.)	-	-	-	-	Des	145,6	130,5	-10,4%	Ports de Balears

¹Amb afiliació mitjana a la SS

marítimes és positiva en el 2012, després de mostrar signes negatius des de l'any 2007.

Durant el mes de desembre, la variació interanual de l'índex de preus de consum a les Illes Balears se situa en el 3,1%, una dècima inferior a la del mes de novembre. A Espanya, la taxa interanual de l'índex general del desembre augmenta el 2,9%. La inflació interanual de la mitjana dels països de la zona euro és més moderada i, d'acord amb l'índex harmonitzat de preus de consum (IHPC), és del 2,2%, i la del conjunt de la Unió Europea és del 2,3%. A les Illes Balears els grups de consum que més s'encareixen són el de medicina (11,4%), el d'ensenyament (6,9%) i el de begudes alcohòliques i tabac (6,1%). Per contra, els productes i serveis que registren taxes interanuals decreixents, o amb la pujada més moderada, són un altre cop els compresos en els grups de comunicació (-2,8%), de vestit

i calçat (0,3%) i de parament de la llar (0,4%). Al desembre, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent ha estat del 2,3% a les Illes Balears i del 2,1% a Espanya. L'indicador avançat de preus per al mes de gener apunta a una moderació de la inflació i estima que la variació interanual d'Espanya se situarà en el 2,6%.

Data de tancament: 7 de febrer de 2013

Govern de les Illes Balears

Vicepresidència Econòmica,
de Promoció Empresarial i d'Ocupació
Direcció General d'Economia i Estadístiques